

PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY

**SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 397
IM. BOHATERÓW OLSZYNKI GROCHOWSKIEJ**

W ROKU SZKOLNYM 2023/2024

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.)
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r. poz. 2230).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 900 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 165 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 172).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 700).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.)
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.
- Statut Szkoły Podstawowej im. Bohaterów Olszynki Grochowskiej nr 397

Spis treści:

- Wstęp.
1. Misja szkoły i wizerunek absolwenta.
 2. Cele główne i cele szczegółowe.
 3. Diagnoza środowiska szkolnego i kierunki działań wychowawczo-profilaktycznych na rok szkolny 2023/2024.
 4. Struktura oddziaływań wychowawczych.
 5. Treści i działania wychowawczo-profilaktyczne skierowane do uczniów klas I-III.
 6. Treści i działania wychowawczo-profilaktyczne skierowane do uczniów klas IV-VII.
 7. Treści i działania profilaktyczne skierowane do nauczycieli.
 8. Treści i działania profilaktyczne skierowane do rodziców.
 9. Formy realizacji treści wychowawczo-profilaktycznych
 10. Laboratoria Przyszłości.
 11. Zadania wychowawczo-profilaktyczne organów szkoły:
 - ✓ Zadania Dyrektora Szkoły
 - ✓ Zadania członków Rady Pedagogicznej
 - ✓ Zadania nauczycieli
 - ✓ Zadania wychowawców klas
 - ✓ Zadania pedagogów szkolnych i psychologa
 - ✓ Zadania rodziców
 - ✓ Zadania Samorządu Uczniowskiego.
 12. Ewaluacja programu.

Wstęp

Głównym założeniem Programu Wychowawczo-Profilaktyczny realizowanego w Szkole Podstawowej nr 397 jest wspieranie rozwoju każdego ucznia w obszarze intelektualnym, emocjonalnym, społeczno – moralnym, kulturalnym, zdrowotnym i ekologicznym. Uznajemy, że każdy uczeń jest osobą jedyną i niepowtarzalną posiadającą prawo do harmonijnego i wszechstronnego rozwoju osobowego i intelektualnego. Dążymy także do tego, by nasi absolwenci czuli się obywatelami Polski, Europy i Świata.

Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły w tym warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Niniejszy program został opracowany na podstawie obowiązujących aktów prawnych oraz diagnozy przeprowadzonej w Szkole Podstawowej Nr 397 im. Bohaterów Olszynki Grochowskiej. Program wychowawczo-profilaktyczny zakłada działania skierowane do uczniów, rodziców oraz nauczycieli i wychowawców.

1. Misja szkoły i wizerunek absolwenta

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, umożliwiania rozwijania zainteresowań uczniów oraz zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną.

Misją szkoły są działania w zakresie bezpieczeństwa uczniów, ochrony ich zdrowia, podnoszenia poziomu dyscypliny w szkole, ochrony przed przemocą, uzależnieniami, demoralizacją oraz uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz zapoznanie uczniów z ideą wolontariatu oraz jego propagowanie.

Nasz absolwent:

- ✓ zna swoje możliwości;
- ✓ posiada wiedzę i korzysta z niej;
- ✓ odczuwa potrzebę dalszego kształcenia i rozwoju;
- ✓ jest twórczy;
- ✓ potrafi komunikować się z otoczeniem;
- ✓ przestrzega zasad kultury osobistej;
- ✓ zna i przestrzega system norm i wartości moralnych;
- ✓ jest odpowiedzialny za siebie i innych;
- ✓ jest patriotą;
- ✓ potrafi we właściwy i bezpieczny sposób korzystać z internetu;
- ✓ wie co może i chce robić w życiu dorosłym, jaką szkołę wybrać;

2. Cele główne:

- ✓ wspieranie uczniów w prawidłowym rozwoju z uwzględnieniem jego potrzeb i możliwości;
- ✓ kształtowanie odpowiedniego poziomu kultury osobistej uczniów i wychowanie do wartości;
- ✓ rozwijanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych;
- ✓ dbanie o bezpieczeństwo fizyczne, psychiczne i wirtualne uczniów;
- ✓ kształtowanie umiejętności poprawnej komunikacji i relacji międzyludzkich;
- ✓ kształtowanie potrzeby działań wolontarystycznych;
- ✓ kształtowanie postaw prozdrowotnych i proekologicznych;
- ✓ profilaktyka zachowań ryzykownych, uczenie sposobów radzenia sobie w trudnych, konfliktowych sytuacjach;
- ✓ podniesienie wiedzy i kompetencji rodziców w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych (tj. uzależnienia od internetu, dopalaczy, narkotyków, zażywanie substancji psychoaktywnych);
- ✓ przygotowanie uczniów do wyboru kierunku dalszego kształcenia i przyszłego zawodu.

Cele szczegółowe:

- ✓ kształtowanie umiejętności sprawnego i bezpiecznego poruszania się w świecie informacji;
- ✓ wspieranie uczniów w pokonywaniu trudności szkolnych;
- ✓ wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom kształtować pozytywną tożsamość;
- ✓ przygotowanie uczniów do podejmowania odpowiedzialnych decyzji i wyborów w tym także w świecie wirtualnym;
- ✓ wychowanie w duchu tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka;
- ✓ wzmacnianie poczucia własnej wartości;
- ✓ kształtowanie odpowiedzialności za siebie i innych;
- ✓ wspieranie nauczycieli w inspirowaniu do podnoszenia umiejętności matematycznych, przyrodniczych i informatycznych;
- ✓ zachęcanie do podejmowania działań na rzecz innych (działania wolontarystyczne);
- ✓ kształtowanie postaw prozdrowotnych;
- ✓ eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- ✓ uświadamianie niebezpieczeństw związanych z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji;
- ✓ uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem;
- ✓ podejmowanie działań wychowawczych dostosowanych do potrzeb uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- ✓ rozpoznawanie potrzeb i problemów uczniów;
- ✓ udzielanie pomocy materialnej uczniom i ich rodzinom;
- ✓ wyrównywanie szans edukacyjnych i społecznych;
- ✓ tworzenie atmosfery życzliwości i poczucia bezpieczeństwa;
- ✓ zainspirowanie uczniów do refleksji nad sobą pod kątem przyszłego zawodu

Kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024 ustalone przez ministra edukacji wpisują się w takie ujęcie misji szkoły – w szczególności następujące z nich:

- Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
- Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.
- Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
- Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
- Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie.

3. Diagnoza środowiska szkolnego i kierunki działań wychowawczo-profilaktycznych na rok szkolny 2023/2024.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji ubiegłorocznego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2022/2023
- wniosków i analiz (np. wnioski z pracy zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych, analiza wyników ankiet, bieżących obserwacji, rozmów przeprowadzonych z uczniami, rodzicami i nauczycielami)
- sprawozdania szkolnego zespołu ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- ankiet przeprowadzonych wśród uczniów klas 4-7
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowana przez dyrektora, uwagi, spostrzeżenia, wnioski partnerów szkoły).

Efektom diagnozy jest wskazanie w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka:

a. **Czynniki chroniące** to indywidualne właściwości uczniów i środowiska społecznego, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny uczniów i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka.

b. **Czynniki ryzyka** to indywidualne właściwości uczniów i środowiska społecznego, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań problemowych, stanowiących zagrożenie dla zdrowia, bezpieczeństwa i prawidłowego funkcjonowania społecznego.

Ewaluacja wewnętrzna wykazała następujące czynniki chroniące oraz czynniki ryzyka występujące na terenie szkoły:

CZYNNIKI CHRONIĄCE	CZYNNIKI RYZYKA
✓ poczucie bezpieczeństwa uczniów w szkole	✓ problemy szkolne uczniów spowodowane trudnościami w nauce (słabe umiejętności samokształcenia, trudności z organizacją czasu, słaba motywacja do nauki)
✓ pozytywne odczucia uczniów związane z naszą szkołą- identyfikacja ze społecznością szkolną SP397	✓ napięcie psychiczne w sytuacjach trudnych, sprawdzających wiedzę i umiejętności, niski poziom odporności na niepowodzenia szkolne
✓ dobra znajomość norm i regulaminów szkolnych (przestrzeganie ich przez społeczność szkolną)	✓ problematyczne używanie internetu i mediów elektronicznych
✓ silne więzi uczniów z rodzicami	✓ problemy emocjonalne uczniów i słabe umiejętności radzenia sobie ze stresem i rozwiązywaniem sytuacji problemowych;
✓ brak anonimowości – mała liczebność klas pozwala na znajomość wszystkich uczniów przez nauczycieli i pracowników szkoły	
✓ posiadanie pasji i zainteresowań; ciekawość poznawcza uczniów	

PROGRAM WYCHOWAWCZO_PROFILAKTYCZNY

<ul style="list-style-type: none">✓ działania integrujące zespoły klasowe i dobra adaptacja uczniów do warunków szkolnych✓ wiedza uczniów na temat osób, źródeł pomocy w szkole w przypadku pojawiających się problemów✓ możliwości rozwoju zainteresowań i kompetencji społecznych poprzez uczestniczenie w różnorodnych wyjściach, warsztatach, projektach i wydarzeniach szkolnych oraz zajęciach pozalekcyjnych;✓ konstruktywne formy aktywności młodzieży (działalność uczniów w Samorządzie Uczniowskim, wolontariacie itp.)✓ podejmowanie aktywności fizycznej- oferta klasy sportowej już od 1 klasy✓ zainteresowanie ze strony wielu rodziców sprawami dziecka i działalnością szkoły.	<ul style="list-style-type: none">✓ przypadki agresji rówieśniczej i braku wzajemnej życzliwości w zespołach klasowych✓ używanie wulgaryzmów.
--	--

Wszystkie te problemy zostały zawarte w poniższym programie.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej;
- rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów- prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, warsztatów, konkursów, wyjścia do muzeum, teatru, na wystawy, udział w życiu kulturalnym miasta;
- uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy; zarządzanie sobą w czasie, w tym zarządzanie czasem wolnym w kontekście korzystania z Internetu za pośrednictwem komputera i smartfonów – cykl lekcji wychowawczych;
- podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych- lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce; szkolne konkursy z nagrodami;
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy;
- uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów; uczenie zasad samorządności i demokracji- wpisanie na stałe w program szkoły plenerowych zajęć integracyjnych dla nowopowstałych zespołów klasowych; warsztaty z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania; wybory do samorządu szkolnego;
- nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości- lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce;
- kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na poszanowaniu drugiej osoby- działalność

charytatywna, wolontariat szkolny, działalność samorządu szkolnego, stała, bieżąca praca na wszystkich zajęciach;

- kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły- zajęcia integracyjne, lekcje wychowawcze;
- poszerzanie wiedzy uczniów na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie w szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą- lekcje wychowawcze z udziałem psychologa/pedagoga szkolnego;
- doskonalenie kultury bycia i kultury słowa, Kształtowanie postaw kulturalnego i konstruktywnego porozumiewania się opartych na asertywności, empatii i tolerancji, również za pomocą środków komunikacji elektronicznej.: lekcje wychowawcze, stała, bieżąca praca na wszystkich zajęciach lekcyjnych;
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej- wycieczki tematyczne, lekcje wychowawcze;
- kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego- udział w akcji sprzątanie świata, udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt, wycieczki krajoznawcze;
- kształtowanie nawyków zdrowego stylu życia- realizacja programu promocji zdrowia na zajęciach przedmiotowych i pozalekcyjnych;
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych;
- tworzenie optymalnych, bezpiecznych warunków dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- pomoc rodzicom w pokonywaniu trudności i rozwiązywaniu problemów wychowawczych.

REKOMENDACJE

- należy kontynuować współpracę szkoły z instytucjami publicznymi oraz innymi zaprzyjaźnionymi ze szkołą, jak również pozyskiwać nowych partnerów do współdziałania na rzecz całej społeczności szkolnej;
- należy zwracać ciągłą uwagę na profilaktykę uzależnień;
- należy stale podnosić kompetencje cyfrowe u uczniów i nauczycieli;
- należy prowadzić działania służące ciągłemu podnoszeniu bezpieczeństwa uczniów i pracowników szkoły;
- w dalszym ciągu włączać rodziców w działania szkoły w zakresie edukacyjno-kulturowym;
- na bieżąco stwarzać uczniom okazje do przeżywania sukcesów przez wychowawców, nauczycieli przedmiotowych i zespół specjalistów;
- na bieżąco i trwale budować w szkole pozytywny klimat przez całe grono pedagogiczne oraz pracowników szkoły;
- stale i na bieżąco aktualizować oddziaływania wychowawcze;
- w dalszym ciągu ustawicznie i systematycznie wspierać uczniów w rozwijaniu ich zainteresowań, uzdolnień, umiejętności;
- prowadzenie dynamiczniejszych działań mających na celu eliminowanie negatywnych zjawisk między uczniami, takich jak zaczepianie, obgadywanie, przezywanie, wyśmiewanie, w zespole klasowym;
- wychowawcy, nauczyciele, zespół specjalistów oraz pracownicy szkoły powinni na bieżąco i czujnie zwracać uwagę na uczniów wycofanych, zdystansowanych w celu szybkiego rozpoznania problemów ucznia i skutecznego zorganizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej na terenie szkoły lub poza nią;

W związku z potrzebą uwzględnienia potrzeb uczniów z Ukrainy szkoła bierze udział w programie „Razem w klasie” Fundacji Szkoła z Klasą, aby:

- ułatwić adaptację uczniów do nowych warunków,
- podejmować działania, które będą sprzyjać integracji i właściwym relacjom rówieśniczym,

- podejmować działania, które zwiększą kompetencje uczniów w zakresie radzenie sobie z sytuacją kryzysową i stresem,
- podejmować działania, które będą sprzyjać integracji kulturowej uczniów ukraińskich i polskich,
- podejmować działania, które będą służyć kształtowaniu postawy szacunku wobec innej narodowości,
- doskonalić kompetencje nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.

4. Struktura oddziaływań wychowawczych

Treści wychowawcze i profilaktyczne skierowane do uczniów – dostosowane do ich potrzeb rozwojowych- zostały zapisane w oparciu o podstawę programową kształcenia ogólnego.

Na podstawie powyższych, ogólnych założeń prezentujemy treści przewidziane do realizacji. Wskazują one wartości, pozytywne postawy, kompetencje oraz umiejętności niezbędne dla prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży w czterech wymaganych sferach:

- **fizycznej (rozwój biologiczny)** - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania działań prozdrowotnych
- **psychicznej (rozwój poznawczy i emocjonalny)**- ukierunkowanej na zdobycie równowagi i harmonii psychicznej
- **społecznej**- ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych
- **aksjologicznej (rozwój moralny)** ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości.

Działania profilaktyczno-wychowawcze będą kierowane do uczniów równoległe z ich kształceniem- przekazywaniem wiedzy, m.in. podczas zajęć z wychowawcą klasy oraz realizacji treści na wszystkich przedmiotach szkolnych.

5. Treści i działania wychowawczo-profilaktyczne skierowane do uczniów klas I-III

OBSZARY	ZADANIA DO REALIZACJI
ZDROWIE- edukacja zdrowotna w zakresie zdrowia psychicznego i fizycznego	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych; kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia; - zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej; - przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym; - kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie; - rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku (ochrona powietrza, zmiany klimatyczne, zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi); - kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo- skutkowego; - kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki

<p>RELACJE- kształtowanie postaw społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych; - rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń; - kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł; - kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej; - przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi; - zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny, kraju; - rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.
<p>KULTURA- wartości, normy, wzory zachowań</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedziania się; - kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła; - uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność; - kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury; wyzwalanie potrzeby kontaktu z kulturą wyższą; - kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw; - inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej; - przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów; - przygotowanie do podejmowanie działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań; - wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną; - kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji - kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzji i działania - podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania; - kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.

PROGRAM WYCHOWAWCZO_PROFILAKTYCZNY

<p>BEZPIECZEŃSTWO- profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia oraz sytuacjach nadzwyczajnych; - kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu ciągłej pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, internetu i multimedów; - przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach; - przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym.
--	--

6. Treści i działania wychowawczo-profilaktyczne skierowane do uczniów klas IV-VII

OBSZARY	ZADANIA DO REALIZACJI
<p>ZDROWIE- edukacja zdrowotna w zakresie zdrowia psychicznego i fizycznego</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postawy odpowiedzialności za własną naukę; - kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie konkretnych celów; rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań; - podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określenie własnego potencjału; - rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najwyższych wartości - doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego; - podejmowanie i realizacja zachowań prozdrowotnych; - rozwijanie świadomości ekologicznej;
<p>RELACJE- kształtowanie postaw społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji stanowiącej podstawę współdziałania; - rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących, głębszych relacji; - rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi; - rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenianie różnic zdań, wiedzy i doświadczeń; - budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej; - rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa; - rozwijanie samorządności i odpowiedzialności za podjęte działania; - zwracanie uwagi na istotne problemy społeczne i cywilizacyjne.
<p>KULTURA- wartości, normy, wzory zachowań</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozwój zainteresowań i pasji, poszerzanie autonomii i samodzielności; - kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze - rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego

	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście informacji dostępnych w internecie; - popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych.
BEZPIECZEŃSTWO- profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<ul style="list-style-type: none"> - redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów; - ćwiczenia negocjacji i mediacji jako postaw możliwych w sytuacji konfliktu; - rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi; identyfikacja zagrożeń; - zwiększanie wiedzy na temat szkodliwości środków uzależniających oraz uzależnień behawioralnych; - rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych; - propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych aspektów zachowań ryzykownych wśród młodzieży; - dostarczanie wiedzy z zakresu praw dotyczących postępowania w sprawach nieletnich.

7. Treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do nauczycieli:

- a) Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno komunikacyjnych w procesach edukacyjnych;
- b) Udział w szkoleniach z zakresu zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w bieżącej pracy z uczniem;
- c) Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb;
- d) Sporządzenie listy proponowanych szkoleń WDN w nowym roku szkolnym, uwzględniających aktualne potrzeby nauczycieli;
- e) Cykliczne przypominanie procedur obowiązujących w sytuacjach kryzysowych.

8. Treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do rodziców:

- a) Spotkania edukacyjne (psychoedukacja rodziców) rozwijające umiejętności wychowawcze, uwrażliwiające na zagrożenia zakłócające rozwój ich dzieci, np. uzależnienia od środków psychoaktywnych oraz urządzeń multimedialnych;
- b) Przekazywanie oferty warsztatów dla rodziców organizowanych w poradni rejonowej PPP nr 4;
- c) Przekazywanie informacji o ofercie placówek pomocy działających na rzecz dziecka i rodziny na tablicach informacyjnych i przez dziennik e-Librus;
- d) Zamieszczanie materiałów informacyjnych na stronie szkoły w zakładce „Akademia Rodzica” „Specjaliści radzą” dot. psychologii rozwojowej dziecka oraz profilaktyki;
- e) Indywidualne rozmowy z rodzicami wynikające z bieżących potrzeb wychowawczych;
- f) Wspólna z rodzicami analiza problemów związanych z funkcjonowaniem dziecka w szkole;
- g) Udzielenie rodzicom pomocy w sytuacjach trudnych. Podnoszenie kompetencji wychowawczych;
- h) Systematyczne informowanie o postępach w edukacji i zachowaniu dziecka;
- i) Włączanie rodziców będących obywatelami Ukrainy w życie szkoły.

9. Formy realizacji treści wychowawczo-profilaktycznych

W realizacji programu łączącego wychowanie, nauczanie, profilaktykę oraz wspieranie wszechstronnego rozwoju uczniów wykorzystuje się m.in.:

- ✓ Przedmioty nauczania
- ✓ Godziny do dyspozycji wychowawcy
- ✓ Zajęcia sportowe/ wycieczki/ wyjazdy szkolne
- ✓ Zajęcia pozalekcyjne
- ✓ Uroczystości klasowe i szkolne
- ✓ Działalność Samorządu Szkolnego
- ✓ Cykliczne imprezy szkolne
- ✓ Programy zewnętrzne
- ✓ Akcje charytatywne
- ✓ Zajęcia indywidualne/ grupowe prowadzone przez pedagoga/ psychologa szkolnego
- ✓ Ankiety, rozmowy, mediacje, obserwacje

10. LABORATORIA PRZYSZŁOŚCI

Laboratoria Przyszłości to inicjatywa edukacyjna realizowana przez Ministerstwo Edukacji i Nauki we współpracy z Centrum GovTech w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Celem programu jest budowanie kompetencji kreatywnych i technicznych wśród uczniów.

Kreatywne myślenie oraz obsługa narzędzi to jedne z podstawowych umiejętności decydujących o rozwoju cywilizacyjnym, gospodarczym i społecznym. Wzrost innowacyjności oraz rozwój technologiczny spowodował, że umiejętności matematyczne, w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii są dziś ważniejsze niż kiedykolwiek wcześniej. Laboratoria Przyszłości to kolejny krok w stronę wzmocnienia i uatrakcyjnienia dotychczasowego procesu zdobywania wiedzy i praktycznych umiejętności w tych obszarach przez uczniów.

W ramach Laboratoriów Przyszłości szkoła otrzymała wsparcie finansowe na zakup wyposażenia technicznego potrzebnego w kształtowaniu i rozwijaniu umiejętności manualnych i technicznych, umiejętności samodzielnego i krytycznego myślenia, zdolności myślenia matematycznego oraz umiejętności w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii, stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych, jak również pracy zespołowej, dobrej organizacji i dbania o porządek na stanowisku pracy oraz radzenia sobie w życiu codziennym.

Laboratoria Przyszłości to nowoczesny sprzęt, który uatrakcyjni zajęcia szkolne i pozwoli uczniom rozwijać swoje zainteresowania nie tylko na lekcjach techniki i w ramach innych obowiązkowych zajęć edukacyjnych, lecz także w ramach zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań i innych form rozwijania umiejętności.

11. Zadania profilaktyczno-wychowawcze organów szkoły

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,

- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą,
- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych;
- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie ze współczesnymi zagrożeniami oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i uzależnieniami od technologii cyfrowych,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów, w tym uzależnień od technologii cyfrowych,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami współczesnych zagrożeń,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków zaburzonych relacji rodzinnych, problemów w nawiązywaniu / utrzymaniu prawidłowych relacji rówieśniczych,

- wspierają uczniów – cudzoziemców w pokonywaniu trudności związanych z różnicami kulturowymi, w tym uczniów z Ukrainy (w szczególności z powodu sytuacji kryzysowej, w jakiej się znaleźli),
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępkach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia.

Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające np. zaburzonej relacji rówieśniczych i rodzinnych, sytuacji kryzysowej uczniów ukraińskich, itp.
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, a także nadużywaniem technologii cyfrowych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami - uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające np. z doświadczanego kryzysu, choroby, izolacji społecznej, nieprawidłowych relacji rówieśniczych, itp.,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem specjalnym, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,

- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

12. Ewaluacja programu

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) analizy przypadków.

PROGRAM WYCHOWAWCZO_PROFILAKTYCZNY

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powołany przez dyrektora.

Działania wychowawcze i profilaktyczne, po dokładnej analizie sprawozdań wychowawców, będą modyfikowane w ramach potrzeb.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły SP w dniu 27.09.2023 r.

Dyrektor szkoły:/ Przewodniczący Rady Pedagogicznej
Alicja Baranowska